

Inaki Revesado

Aquest any ple de centenaris servirà per recordar persones que ja tenen un lloc consagrat dins el món del cinema. El millor d'aquests homenatges-celebracions és que també ens serveixen per fixar l'atenció sobre altres noms menys coneguts. Entre les pel·lícules que es projecten aquest mes recordarem dos actors i un productor; dels actors n'hi ha un que és un vell conegut de tots: Fred Astaire, en canvi els altres dos noms formen part de la història del cinema sense que aquesta els dediqui grans titulars: són l'actor Akim Tamiroff i el productor Irving Thalberg.

Fred Astaire ballava millor que caminava. Aquell home no gaire alt, molt prim i més bé lleitget que va fer del claqué la seva manera d'expressar-se i que ballava com ningú, bé tot sol o bé acompanyat de Cyd Charisse o de Ginger Rogers és, segurament, la imatge que ens ve a tots quan parlem del gènere musical. Frederick Austerlitz va tenir una vida consagrada al ball. Des de ben petit ja formava parella artística amb la seva germana Adele, amb qui va pujar als escenaris de Broadway. En *Volando hacia Río de Janeiro* (1933) de Thorton Freeland és la primera vagada que es troba a la seva Ginger, on ambdós tenen intervencions secundàries. Un any després es tornaran a trobar en *La alegre divorciada* (1934) de Mark Sandrich (film triat pel seu homenatge), amb papers protagonistes.

Sembla ser que la química que aparentment existia entre els actors en aquest i altres treballs, no tenia molt a veure amb les seves relacions darrere de les càmeres, les quals sembla que no arribaven més enllà de la indiferència (n'hi ha que diuen que s'odiaven).

Passades les glòries dels musicals, el bo de Fred encara va fer moltes pel·lícules, a vegades amb papers molt secundaris però dels quals en sabia treure profit, com per exemple en *La misteriosa dama de negro* (1962) de Richard Quine.

Mr. Arkadin (1955) d'Orson Welles és la pel·lícula programada per recordar Akim Tamiroff, un etern secundari condemnat pel seu aspecte (home petit i grasset amb cara de pocs amics), a fer papers de dolent. Aquest no és un dels films que compti amb més seguidors d'entre els que va dirigir Orson Welles. La pel·lícula es va realitzar en un moment en què el realitzador es trobava "exiliat" a Europa com a conseqüència de les persecucions imposades a Hollywood pel Comitè d'Activitat Antiamericanes. En el film un home de negocis mancat d'escrúpols serà enganyat i vençut per un aparent mediocre adversari. Serà aquesta una bona ocasió per recuperar un film realitzat entre dos dels més estimats del realitzador *Otelo* (1952) i *Sed de mal* (1958).

El último magnate (1976) d'Elia Kazan (qui, per cert, va ser un voluntari col·laborador del ja esmentat Comitè d'Activitats Antiamericanes), recrea la figura d'Irving Thalberg, un pragmàtic productor de cinema que va passar per les més importants productores de Hollywood. Després de deixar la Metro, estant a la Universal, va obstaculitzar la carrera del mestre Stroheim, a qui no va dubtar a apartar del rodatge de *Los amores de una princesa o el carrusel de la vida* (1922). *El último magnate*, interpretat per un jove Robert de Niro, està basada en la novel·la del mateix títol de Scoot Fitzgerald i és el darrer treball pel cinema de Kazan. El film no està a l'alçada d'altres títols seus com ara *Un tranvía llamado deseo* (1951) o *Viva Zapata!* (1952), el mateix realitzador, en relació a l'adaptació que va fer del text de Fitzgerald, confessa en les seves memòries que *El último magnate* és una novel·la que mai no hagués hagut de sortir de les biblioteques. □

